

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **J. S.**, zastoupený JUDr. Milanem Zábržem, advokátem se sídlem Veveří 486/57, Brno, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 1387/7, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 5. 2018, č. j. 22 Af 32/2017 – 40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Krajský soud v Ostravě (dále jen „*krajský soud*“) rozsudkem ze dne 17. 5. 2018, č. j. 22 Af 32/2017 – 40, zamítl jako nedůvodnou žalobu žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 2. 2017, č. j. 8368/2017-900000-304.5. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Celního úřadu pro Moravskoslezský kraj (dále jen „*správní orgán prvního stupně*“) ze dne 21. 7. 2016, č. j. 85507-15/2016-570000-12 (dále též „*prvostupňové rozhodnutí*“), kterým správní orgán prvního stupně uložil žalobci povinnost uhradit náklady spojené se zničením vybraných výrobků (konkrétně 9 910 000 ks cigaret v krabičkách, jejichž propadnutí bylo předtím vysloveno v trestním řízení) v celkové výši 42 125 Kč, a to do 30 dnů ode dne doručení rozhodnutí.

[2] Krajský soud nejprve uvedl, že žalovaný se mýlil, jestliže uvedl, že prvostupňovým rozhodnutím nedošlo ke stanovení nových povinností žalobci. Náklady za zničení vybraných výrobků se předepisují rozhodnutím správce daně, jedná se o uložení

povinnosti zaplatit částku v konkrétní výši. Tato povinnost nebyla žalobci uložena trestním rozsudkem – v něm byl žalobci uložen trest propadnutí výrobků. Tuto dílčí žalobní námitku tak krajský soud považoval za důvodnou, avšak ke zrušení napadeného správního rozhodnutí nepřistoupil. Tato námitka se totiž podle soudu týkala pouze teoretického základu věci, žaloba jako celek neobstála.

[3] Žalobce dále namítal, že neměl možnost seznámit se během řízení s podklady pro rozhodnutí. Krajský soud této námitce nepřisvědčil s tím, že žalobce mohl uplatnit veškeré námitky v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, případně mohl požádat o nahlédnutí do spisu. Podle krajského soudu bylo odpovědností žalobce, jenž byl v řízení zastoupen právním profesionálem (advokátem), co všechno učiní předmětem odvolacího řízení. Žalobce nezpochybnil výši předepsané částky nákladů, pouze tvrdil, že měl být před vydáním rozhodnutí seznámen s podklady. V tomto světle se tedy žalovaný věcí zabýval.

[4] Krajský soud se neztotožnil ani s tvrzením, že žalobce sdělil celním orgánům dne 9. 12. 2016, kdo je možným vlastníkem vybraných výrobků. Soud přitom poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2013, č. j. 2 Afs 60/2013 – 31, ze kterého vyplývá, že řízení o náhradě nákladů likvidace vybraných výrobků je řízením, které pojmově následuje poté, co byly tyto výrobky zabráný (v posuzovaném případě bylo rozhodnuto o jejich propadnutí). Jde o oddělenou část řízení po pravomocném ukončení řízení předešlého. Sdělení žalobce o možném vlastníkově výrobků v průběhu řízení o předepsání nákladů za jejich likvidaci je podle názoru krajského soudu bez významu. Krajský soud dále s odkazem na zmíněný rozsudek č. j. 2 Afs 60/2013 – 31, přezkoumal výši nákladů na zničení výrobků. S ohledem na obsah správního spisu dospěl k závěru, že předepsané náklady nejsou nepřiměřené. Doprava výrobků proběhla na delší vzdálenost, než kterou namítal žalobce, nadto zahrnovala i nakládku a vykládku. S částkou za produkci energie (vznikající při likvidaci výrobků), o které se žalobce zmiňoval, správní orgány nekalkulovaly. Krajský soud uzavřel, že tvrzení žalobce v tomto směru zčásti neodpovídají spisu a ve zbytku jsou vágní a nepodložená.

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[6] Stěžovatel se ztotožňuje s názorem krajského soudu, že žalovaný neměl pravdu, pokud v napadeném rozhodnutí uvedl, že prvostupňovým rozhodnutím nedošlo ke stanovení žádných nových povinností stěžovateli. Nemůže však souhlasit s tím, že žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta. Tato otázka, kterou žalovaný posoudil nesprávně, tvoří „základ celé věci“. Žalovaný i správní orgán prvního stupně dostatečně nechránili práva stěžovatele a nahlíželi na něj od počátku jako na dlužníka. Krajský soud tím, že správní rozhodnutí nezrušil, rovněž práva stěžovatele neochránil, ačkoli právě to je úkolem správního soudnictví.

[7] Žalovaný se ke kasační stížnosti blíže nevyjádřil, pouze odkázal na své vyjádření k žalobě a na odůvodnění napadeného rozsudku.

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační

pokračování

stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud dále posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věta první s. ř. s.

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Předně je třeba připomenout, že z § 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s. a ze setrvalé judikatury Nejvyššího správního soudu (viz například rozsudek ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 – 70; všechna citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz) vyplývá, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah a kvalita kasační stížnosti proto do značné míry předurčuje nejen rozsah přezkumné činnosti Nejvyššího správního soudu, ale logicky i obsah jeho rozsudku. Je proto odpovědností stěžovatele, aby v kasační stížnosti specifikoval skutkové a právní důvody, pro které napadá rozhodnutí krajského soudu.

[11] Stěžovatel v kasační stížnosti předestřel toliko jedinou námitku, v níž polemizuje s tím, že žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta, ačkoli se krajský soud s jednou z žalobních námitek ztotožnil. Současně tvrdí, že nesprávný názor žalovaného o deklaratorní povaze rozhodnutí o úhradě nákladů za zničení výrobků byl „základem celé věci“, a měl tedy vliv na zákonnost jeho rozhodnutí.

[12] Podle § 42d odst. 3 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních (dále jen „zákon o spotřebních daních“), *s propadnutými nebo zabranými vybranými výrobky se naloží způsobem stanoveným zvláštními právními předpisy nebo se tyto výrobky zničí; propadnuté nebo zabrané tabákové výrobky se zničí vždy. Zničení vybraných výrobků se provede na náklady původního vlastníka, popřípadě osoby, u níž byly vybrané výrobky zjištěny. Dle § 42e odst. 2 zákona o spotřebních daních náhradu nákladů na zničení nebo fyzickou likvidaci vybraných výrobků předepíše správce daně rozhodnutím nejpozději do 60 dní ode dne zničení nebo fyzické likvidace těchto vybraných výrobků.*

[13] Ze správního spisu vyplývá a mezi účastníky je nesporné, že stěžovatel byl rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 2. 2016, č. j. 30 T 12/2015 – 1550, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 20. 4. 2016, č. j. 5 To 24/2016 – 1672, odsouzen za spáchání zvlášť závažného zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 odst. 1, odst. 3 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Za toto jednání mu byl mimo jiné uložen trest propadnutí věci, konkrétně celkem 9 910 000 ks cigaret v krabičkách. Propadnuté výrobky byly zlikvidovány ve dnech 23. 6. 2016 – 24. 6. 2016 (viz likvidační protokol č. j. 30471-2/2016-900000-134.5). Správní orgán prvního stupně poté rozhodnutím ze dne 21. 7. 2016 (viz odstavec [1] výše) předepsal stěžovateli k úhradě náklady za zničení těchto výrobků.

[14] Z výše uvedeného vyplývá, že správce daně předepsal náhradu nákladů za zničení vybraných výrobků rozhodnutím, postupoval tedy v souladu s citovaným § 42e odst. 2 zákona o spotřebních daních. Proti prvostupňovému rozhodnutí se stěžovatel odvolal, přičemž jeho jedinou námitkou bylo, že mu správní orgán prvního stupně nepředložil

k nahlédnutí podklady pro vydání rozhodnutí (konkrétně likvidační protokol a faktury za dopravu a zničení výrobků).

[15] V tomto světle dává Nejvyšší správní soud za pravdu krajskému soudu, že žalovaný sice pochybil, jestliže uvedl, že prvostupňové rozhodnutí neukládalo stěžovateli žádnou novou povinnost, avšak toto pochybení nezpůsobuje nezákonnost rozhodnutí žalovaného. Podstatné je, zda byl stěžovatel postupem správních orgánů zkrácen na svých právech. Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem konstatuje, že nikoli.

[16] Žalovaný ve svém rozhodnutí uvedl, že „[p]rostým předepsáním nákladů vzniklých v souvislosti s likvidací vybraných výrobků celní úřad odvolateli **nekonstituoval žádná nová práva či povinnosti**, která by nebyla stanovena už předešlým soudním řízením“ (žalovaný má na mysli soudní řízení v trestní věci stěžovatele; zvýraznění bylo přidáno – pozn. Nejvyššího správního soudu). Zdejší soud se ztotožňuje s krajským soudem, který k tomu konstatoval, že „[p]ovažuje za nutné nejprve korigovat odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného, pokud jde o stanovení (nových) povinností žalobci. Náklady za zničení vybraných výrobků se předepisují rozhodnutím správce daně (srov. § 42e odst. 2, § 135 zze odst. 3 ZSD), jde o uložení povinnosti zaplatit částku v konkrétní výši, tedy o povinnost, která nebyla stanovena trestním rozsudkem – tam byl žalobci uložen trest propadnutí těchto výrobků.“

[17] Názor žalovaného byl tedy nesprávný, ale neměl vliv na zákonnost jeho rozhodnutí. Předně je třeba říci, že žalovaný tuto chybnou tezi vyslovil v souvislosti s jinak správnou úvahou o tom, že likvidace předmětných výrobků nebyla výsledkem správního uvážení celního úřadu, nýbrž jediným možným a zákonem stanoveným postupem. Výsledkem soudního řízení trestního bylo propadnutí (tabákových) výrobků, což je ze zákona spojeno s jejich likvidací na náklady vlastníka (zde stěžovatele). Je tedy zřejmé, že žalovaný se snažil v odůvodnění co nejvíce zdůraznit návaznost a podmíněnost rozhodnutí o úhradě nákladů na předcházející rozhodnutí o propadnutí výrobků. Přitom však zašel příliš daleko a pochybil, jestliže uvedl, že rozhodnutí o stanovení nákladů neukládá stěžovateli žádnou novou povinnost. Jedná se však skutečně pouze o pochybení v teoretických úvahách žalovaného, jak příležitostně podotknul i krajský soud. Podstatné je, že toto dílčí pochybení není takové intenzity, aby způsobilo nepřezkoumatelnost (pro vnitřní rozpornost odůvodnění či pro rozpor výroku s odůvodněním) jinak přesvědčivého a řádně zdůvodněného rozhodnutí žalovaného. Ojedinelé a izolované nesprávné konstatování žalovaného ohledně povahy rozhodnutí (tedy zda jde o rozhodnutí konstitutivní či – slovy žalovaného – „*nekonstitutivní*“) nebylo vůbec „základem věci“, jak tvrdí stěžovatel, ale jen zbytnou (a chybnou) teoretickou úvahou. Rozhodující je, že došlo k propadnutí vybraných výrobků ve prospěch státu a správce daně následně předepsal stěžovateli náklady za jejich zničení k úhradě rozhodnutím, tedy v souladu se zákonem o spotřebních daních. Proti tomuto rozhodnutí se stěžovatel mohl odvolat, což ostatně také učinil.

[18] S ohledem na argumentaci předestřenou výše Nejvyšší správní soud nesouhlasí ani s obecným povzdechem stěžovatele, že krajský soud neposkytl ochranu jeho veřejným subjektivním právům. Ta totiž nebyla rozhodnutím žalovaného, potažmo prvostupňovým rozhodnutím, dotčena nezákonným způsobem. Krajský soud tak nepochybil, pokud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

pokračování

[19] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud námitce obsažené v kasační stížnosti nepřisvědčil, zamítl ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.

[20] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Toto právo by měl procesně úspěšný žalovaný, kterému však v řízení o kasační stížnosti nevznikly takové náklady, které by přesahovaly běžný rámec jeho úřední činnosti a bylo by tak namíste mu právo na jejich náhradu přiznat. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. listopadu 2019

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu